

Input fra workshopper på konference om handlingsplaner for øget gennemførelse 2013

Erhvervsskolerne har siden 2008 været forpligtet til at udarbejde årlige handlingsplaner for øget gennemførelse. Ministeriet for Børn og Undervisning (MBU) afholder hvert år en konference om disse handlingsplaner. Deltagerne på konferencen er typisk skoleledere og kvalitetsansvarlige på skolerne.

I 2012 fandt konferencen sted den 5. december i DGI-byen i København. Konferencen indeholdt en række oplæg om formiddagen, bl.a. ved MBU, og en workshopdel om eftermiddagen. Hovedformålet med workshopperne var at få skolernes input til udviklingen af handlingsplanerne. Inputtene skal dels bruges til justering af den skabelon, som skolerne skal bruge til den handlingsplan, de skal aflevere 1. marts 2013, og dels til mulige justeringer på længere sigt.

MBU havde bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at planlægge og facilitere workshopperne. Dette notat indeholder input og pointer fra workshopperne.

Om workshopperne

Der blev gennemført fire workshopper. Workshopperne varede to timer og indledtes alle med et kort rammesættende oplæg ved EVA's facilitator. Desuden indeholdt workshopperne et kortere oplæg fra praksis om workshoppens særlige fokusområde. Temaer, facilitatorer og oplægsholdere fordelte sig som følger:

- 1 Handlingsplaner og fokus på pædagogisk ledelse ved souschef Rikke Sørup. Oplæg ved vicedirektør Mette Selchau, Mercantec.
- 2 Handlingsplaner og fokus på det praktikpladsopsøgende arbejde ved specialkonsulent Bo Söderberg og evalueringskonsulent Katrine Strange. Oplæg ved udviklingschef Søren V. Nielsen, EUC Nord.
- 3 Handlingsplaner som styringsinstrument ved specialkonsulent Sanya Geertsen Pedersen. Oplæg ved kvalitetsleder Yvonne Andersen, Syddansk Erhvervsskole
- 4 Handlingsplaner som del af skolernes kvalitetsarbejde ved specialkonsulent Pernille Hjeremov og specialkonsulent Tine Holm. Oplæg ved kvalitetskonsulent Ole Roemer, SO-SU C.

En væsentlig grund til at videreudvikle konceptet for handlingsplanerne ligger i den aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti, der blev indgået mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti den 8. no-

Dato
03.01.2013

Ref.
rs

Sagsnr.
2012-654

Side
1/11

vember 2012. Aftalen indeholder blandt andet initiativer vedrørende *en styrket uddannelsesgaranti* og *øget kvalitet i erhvervsuddannelserne*. Under disse temaer er der tiltag, der skal gennemføres på skolerne, og som MBU tænker inddraget i de fremtidige handlingsplaner for øget gennemførelse.

To af workshopperne havde derfor særligt fokus på disse tiltag. Det gjaldt workshop 1 om *handlingsplaner og pædagogisk ledelse*, der udsprang af temaet *øget kvalitet i erhvervsuddannelserne*, og workshop 2 om *handlingsplaner og det praktikpladsopsøgende arbejde*, der udsprang af temaet *en styrket uddannelsesgaranti*. Temaerne for workshop 3 og 4 var henholdsvis *handlingsplaner som styringsinstrument* og *handlingsplaner som led i skolernes kvalitetsarbejde*. På begge workshopper var der fokus på, hvordan handlingsplanerne kan give mest mulig mening på skolerne.

Alle workshopper indeholdt en fælles del om deltagernes erfaringer med proces og skabelon hidtil og konkrete forslag til justeringer. Mange input går derfor igen på tværs af de fire workshopper. I afrapporteringen nedenfor samles input og pointer tematisk for at undgå gentagelser. De forskellige temaer indbød til forskellige typer af drøftelser, bl.a. forskellig konkretiseringsgrad. Afrapporteringen bærer præg af dette. Da målet med workshopperne ikke var at skabe konsensus blandt deltagerne, kan notatet indeholde ønsker og betragtninger, der ikke nødvendigvis hænger sammen. Endvidere er der ikke i afrapporteringen foretaget vurderinger af de enkelte forslags og ønskers gennemførlighed.

Deltagerne

Lidt mindre end 100 konferencedeltagere fra erhvervsskolerne fordelte sig på de fire workshopper. Deltagerne kom fra handelsskoler, tekniske skoler, kombinationskoler, landbrugsskoler og social- og sundhedsskoler. Deltagerne havde på forhånd angivet, hvilken workshop de ønskede at deltage i, og langt størstedelen havde fået opfyldt deres første prioritet. Deltagerne havde imidlertid ønsket workshop uden at kende det eksakte indhold og dermed uden mulighed for at forberede sig.

Deltagerne var fortrinsvis ledere på forskellige niveauer, udviklingskonsulenter og kvalitetsmedarbejdere. I workshop 1 om pædagogisk ledelse var der en overvægt af ledere. I de øvrige workshopper var der en større bredde i deltagernes funktioner. Der var i alle workshopper både deltagere med stor erfaring i at arbejde med handlingsplaner for øget gennemførelse og deltagere, for hvem det var helt nyt. Deltagerne havde således forskellige forudsætninger for at deltage i drøftelserne.

Medarbejdere fra MBU deltog ikke i workshopperne.

Handlingsplanerne og pædagogisk ledelse

Workshop 1 havde specifikt fokus på pædagogisk ledelse. I denne workshop deltog omkring 30 skolefolk – primært ledere – fra forskellige skoletyper. Workshoppen indledtes med en generel session om erfaringerne med handlingsplaner. Pointer herfra indgår i den samlede afrapportering nedenfor. Anden del zoomede ind på pædagogisk ledelse og afrapporteres i dette afsnit. Som overgang til anden del om pædagogisk ledelse holdt vicedirektør Mette Selchau fra Mercantec i Viborg et oplæg om skolens pædagogiske model og strategi, om skolens strategiarbejde og om skolens kvalitetsarbejde.

Om pædagogisk ledelse

Pædagogisk ledelse er ikke et entydigt eller veldefineret begreb. Som nævnt ovenfor er hjemmelen for at indtænke det i handlingsplanerne nu det bilag til finanslovsaftalen, der hedder *Øget kvalitet i erhvervsuddannelserne*. Fra dette bilag fremhævede MBU på konferencen tre nye initiativer med betydning for handlingsplanerne:

- Fælles didaktisk og pædagogisk grundlag
- Styrket differentiering af undervisningen
- Stærkere kobling mellem skoledel og praktikdel.

I workshopkens drøftelser samlede interessen sig – naturligt – om det fælles didaktiske og pædagogiske grundlag. Der var i den sammenhæng en udtrykt bekymring for, at pædagogisk ledelse ikke ville "rykke noget", hvis det defineres for snævert eller for bredt. For snævert ville betyde, at pædagogisk ledelse reduceres til ledelse af enkeltstående pædagogiske tiltag; for bredt ville betyde, at pædagogisk ledelse kommer til at handle om ledelse af en pædagogisk institution med alt, hvad det indebærer. Pædagogisk ledelse bør, fremgik det, tænkes sammen med skolens strategi og øvrige ledelsesopgaver, men det må ikke forveksles hermed. Der var enighed om, at der er et behov for et særskilt fokus på den pædagogiske ledelsesopgave på skolerne, herunder at man sætter pædagogik og didaktik på dagsordenen, at ledelsen tager et medansvar for undervisningen og udtrykker tydelige forventninger til lærerne, og at man skaber et forum for pædagogiske drøftelser.

I forlængelse af denne enighed udkrystalliseredes to positioner blandt deltagerne. Én position handlede om, at MBU må tydeliggøre sine forventninger til skolerne og definere, hvad ministeriet forstår ved pædagogisk ledelse, således at skolerne har nogle rammer og sigt punkter. I forlængelse heraf udtryktes ønske om, at MBU følger processen tæt og følger op for derigennem at holde gryden i kog. En anden position var, at skolerne selv må arbejde med at definere, hvad de forstår ved pædagogisk ledelse, og i forlængelse heraf efterspurgtes lidt mere frihed og mindre "kontrol". Sidstnævnte position fik naturligt mest plads i de efterfølgende drøftelser, hvor deltagerne blev bedt om bud på, hvordan pædagogisk ledelse kan tænkes ind i handlingsplanerne.

Om pædagogisk ledelse og handlingsplanerne

Deltagerne udtrykte stor enighed om, at det var tiltrængt med et fokus på pædagogisk ledelse. Det blev i den sammenhæng fremhævet, at det på mange skoler er nyt at arbejde med pædagogisk ledelse, og at kravene til arbejdet/afrapporteringen heraf må tage udgangspunkt i denne situation. Nogle deltagere ytrede i denne sammenhæng ønske om at kunne arbejde med pædagogisk ledelse i en periode, inden det skal indgå i handlingsplanerne – i hvert fald inden det kobles til frafald. Andre ytrede mere radikalt tvivl om, hvorvidt handlingsplanerne er det rette styringsredskab i forhold til at arbejde med pædagogisk ledelse, og foreslog, at pædagogisk ledelse i stedet indgik i skolernes årshjul eller andet.

Argumenter for sidstnævnte opfattelse var:

- Gennem handlingsplanerne kvantificeres et emne, der i sin natur er kvalitativt.
- Det vil være metodisk yderst vanskeligt at se øget fastholdelse som en effekt af pædagogisk ledelse – også efter fem år.
- Handlingsplanerne har et kortvarigt sigte, mens pædagogisk ledelse bør være noget vedvarende. Ved at inddrage pædagogisk ledelse i handlingsplanerne risikerer man at gøre pædagogisk ledelse til et projekt i stedet for en blivende kulturændring.

Direkte adspurgt om, hvordan arbejdet med pædagogisk ledelse bedst kunne dokumenteres på en måde, der samtidig virkede som udviklings- og styringsredskab på skolen, mente deltagerne, at skolerne må starte med at beskrive, hvad de forstår ved pædagogisk ledelse. En skabelon – i regi af de eksisterende handlingsplaner eller andet – kunne understøtte en sådan proces ved fx at spørge ind til:

- Definitionen af pædagogisk ledelse – et antal punkter, der karakteriserer skolens forståelse af pædagogisk ledelse – eller udfolder en definition fra centralt hold.
- Implementering – beskrivelse af, hvordan skolen vil arbejde med pædagogisk ledelse. Hvis der skal opstilles mål, kunne det være procesmål snarere end effektmål.
- Indikatorer på god pædagogisk ledelse – et antal punkter, der tentativt sætter ord på, hvordan god pædagogisk ledelse vil afspejle sig i skolens praksis.
- Opfølgning – en beskrivelse af, hvordan skolerne vil følge op på sigt evaluere fremdriften i arbejdet.

Konkret blev det foreslået, at arbejdet med pædagogisk ledelse og dokumentation heraf kunne tage udgangspunkt i SMTTE-modellen eller et tilsvarende koncept.

Handlingsplanerne og det praktikpladsopsøgende arbejde

Workshop 2 havde specifikt fokus på det praktikpladsopsøgende arbejde. Omkring 15 konferencedeltagere – fra tekniske skoler og handelsskoler såvel som fra kombinationsskoler – deltog i workshoppen om, hvordan det praktikpladsopsøgende arbejde kan inddrages i handlingsplanerne. Temaet set fra et SOSU-perspektiv blev desuden berørt på de øvrige workshoper. Som inspiration til drøftelserne holdt udviklingschef Søren V. Nielsen, EUC Nord, et oplæg om skolens erfaringer med at arbejde med mål og indikatorer i det praktikpladsopsøgende arbejde.

Side
4/11

Under drøftelserne fremkom en række forslag og kommentarer til, hvordan det praktikpladsopsøgende arbejde kan indgå i handlingsplansarbejdet. Forslagene er sammenfattet under to overskrifter:

- Hvad kan man sætte mål for i det praktikpladsopsøgende arbejde?
- Typer af indsatser, der kan gøres til genstand for måling.

Til sidst sammenfattes en række mere overordnede kommentarer mht., hvad der er særlig vigtigt at være opmærksom på, når det praktikpladsopsøgende arbejde skal indgå i handlingsplanerne.

Hvad kan man sætte mål for i det praktikpladsopsøgende arbejde?

- Antal oprettede uddannelsesaftaler fordelt på uddannelser og aftaletyper, herunder korte aftaler og restlæreaftaler
- Overgangsfrekvenser fra grundforløb til hovedforløb på enten skoleaftale eller praktikaftale (det forudsætter, at man har mulighed for at følge eleven efter udstedelse af grundforløbsbevis)
- Procentvis fordeling af tid i hhv. skoleaftale og praktikaftale for elever, der ikke får en ordinær praktikaftale efter grundforløbet, og generelt for elever, der har været omfattet af skoleaftale.
- Vækst i antal godkendte virksomheder
- Vækst i antal godkendte virksomheder, der faktisk opretter uddannelsesaftaler.

- Der var enighed om, at der var brug for flere mål, da det praktikpladsopsøgende arbejde ikke kunne vurderes på et enkelt mål alene.

Typen af indsatser, der kan gøres til genstand for måling bl.a. mhp. at fremdrage generelle pointer

- Fx pioner-ordninger, opsøgende besøg på virksomheder, telefoniske kontakter
- Elevrettede jobsøgningsaktiviteter og jobsøgningstræning (fx på grundforløbet)
- Kompetenceudvikling af praktikkonsulenter
- Forskellige former for virksomhedsservice og andre typer af aktiviteter, der i dag kan fungere som en barriere for oprettelsen af praktikpladser, og som kan facilitere mødet mellem eleven og virksomheden
- Bred forankring af det praktikpladsopsøgende arbejde i organisationen.

Overordnede betragtninger

Generelt gav workshopdeltagerne udtryk for, at det er vigtigt, at handlingsplanarbejdet, herunder opstillingen af mål, tager afsæt i en grundig analyse af de udfordringer, skolerne står overfor på dette område. Det blev understreget, at skolerne er meget forskellige i denne sammenhæng.

Skolerne adskiller sig både ved deres uddannelsesudbud og ved de forhold, der kendetegner det lokale arbejdsmarked, og praktikpladspotentialet må antages at variere fra område til område. Mulighederne for samarbejde med de faglige udvalg kan desuden variere fra uddannelse til uddannelse. Endvidere er der særlige vilkår for dette arbejde for de skoler, der fungerer som regions- eller landsskoler, og endelig blev det nævnt, at det praktikpladsopsøgende arbejde på SOSU-området er grundlæggende forskelligt fra praktikpladsarbejdet på andre uddannelser – dels fordi der kun findes få private leverandører på området, dels fordi de fleste private leverandører kun leverer ydelser inden for området for praktisk hjælp.

Det blev fremhævet, at det er vigtigt, at handlingsplansskabelonen er åben for sådanne forskelle mellem skolerne, og at beskrivelser og analyser ikke bliver lagt i for snævre rammer, ligesom det er vigtigt, at måltal skal kunne ændres som følge af lokale konjunktursvingninger. Desuden blev det fremhævet, at mange skoler allerede har handlingsplaner for det praktikpladsopsøgende arbejde. Det er derfor vigtigt, at skabelonen giver mulighed for at fungere i tæt sammenhæng med de planer, skolerne allerede har, således at der ikke bliver tale om dobbeltarbejde for skolerne. Endelig blev det nævnt, at det er vigtigt, at området det første år får en særlig åben form, således at det kan fungere som en pilot.

Handlingsplaner som led i skolernes kvalitetsarbejde

Workshop 4 handlede ikke om nye temaer i handlingsplanerne, men om konceptet, som skolerne kender det. Efter formiddagens plenumoplæg, der især fokuserede på nyskabelserne ved handlingsplanerne og inddragelsen af nye temaer, havde dette imidlertid en naturlig interesse blandt deltagerne. Workshoppen blev gennemført i to dele. I første del var fokus på skolernes generelle erfaringer og udfordringer med at skabe sammenhæng mellem kvalitetsarbejde og handlingsplaner for øget gennemførelse.

I anden del af workshoppen skulle deltagerne komme med konkrete input til handlingsplansskabelonens forskellige kapitler samt handlingsplansprocessen. Pointerne fra denne del afrapporteres i det efterfølgende afsnit.

Workshop 4 havde 20 deltagere fra forskellige skoletyper. Indledende holdt EVA et oplæg om de lovgivningsmæssige rammer. Kvalitetskonsulent Ole Roemer fra SOSU C fortalte, hvordan skolen konkret har arbejdet med at skabe sammenhæng mellem kvalitetsarbejde og handlingsplaner, samt hvilke udfordringer skolen har oplevet i den sammenhæng.

Overordnet tegnede sig i workshop 4 tre temaer i forhold til skolernes arbejde med handlingsplanerne og sammenhængen mellem dette arbejde og skolens interne ledelses- og kvalitetssystemer:

- Handlingsplaner som én del af skolernes samlede ledelses- og kvalitetsarbejde vs. handlingsplaner som skolernes primære kvalitetsstyringsredskab.
- Udfordring med at koble de nye indsatsområder (pædagogisk ledelse og praktikpladsop-søgende arbejde) på skolernes eksisterende kvalitetssystemer.
- Udfordringen med at skabe tid og rum til refleksion over og dialog om handlingsplanens resultater.

Handlingsplaner som led i skolernes samlede ledelses- og kvalitetsarbejde

Blandt deltagerne i workshoppen var der forskel på, hvorvidt skolerne på den ene side ser handlingsplanerne som ét kvalitetsinput blandt andre i et samlet helhedsorienteret ledelses- og kvalitetssystem, eller om handlingsplaner for øget gennemførelse er det primære kvalitetsstyringsredskab på skolen.

Side
6/11

På de skoler, hvor man har et samlet og helhedsorienteret ledelses- og kvalitetssystem – ofte i form af særlige kvalitetsmodeller, fx EFQM – indgår handlingsplaner for øget gennemførelse ved siden af en række andre kvalitetsredskaber til indsamling og analyse af forskellige typer data. Skolernes eksempler på datatyper var fx elevtrivselsundersøgelser, virksomhedstilfredshedsundersøgelser, medarbejdertrivselsundersøgelser, løbende fag- og undervisningsevaluering mv. Data og analyse af de forskelligartede data har på disse skoler desuden til formål at belyse flere forskellige typer mål, hvor mål for frafald og gennemførelse kun er et mål blandt andre.

På disse skoler er der en generel ledelsesbevågenhed omkring både det samlede kvalitetsarbejde og handlingsplaner for øget gennemførelse og en bred kvalitetsforståelse i form af, at kvalitet er mere end øget gennemførelse, nemlig også at skabe høj kvalitet i uddannelserne og have mål for dette. Drøftelserne i workshoppen pegede på, at skoler med et helhedsorienteret kvalitetssystem typisk er skoler, hvor kvalitetssystemet skal dække flere typer uddannelser og uddannelsesniveauer.

På de skoler, hvor handlingsplanen er det primære styringsredskab med hensyn til kvalitet, skyldes dette først og fremmest, at processen omkring handlingsplanerne, herunder bestyrelsens afsenderrolle og MBU's aktive opfølgning, har været med til at sætte særligt fokus på dette arbejde. Nogle deltagere fremhæver, at dette fokus har været tiltrængt. Dog betyder det også, at der er eksempler på, at skolens andre kvalitetsprocedurer ikke i samme grad bliver grundlag for brede kvalitetsdiskussioner på skolen, herunder i skolernes ledelser.

Der er en oplevelse blandt nogle af deltagerne af, at ledelsens bevågenhed omkring handlingsplaner kan have en tendens til at vanskeliggøre forankringen af det øvrige kvalitetsarbejde. Der er således en risiko for, at kvalitetsarbejdet på disse skoler tager udgangspunkt i en kvalitetsforståelse, der knyttes meget snævert til øget gennemførelse.

Udfordring med at koble de nye indsatsområder på skolernes eksisterende kvalitetssystemer

I den overordnede diskussion om handlingsplanerne som led i det samlede kvalitetsarbejde fremhævede deltagerne fra skoler med helhedsorienterede ledelses- og kvalitetssystemer, at deres kvalitetsarbejde omfatter mange forskellige uddannelser og uddannelsesniveauer – og ikke kun EUD. Derfor indgår handlingsplanerne for øget gennemførelse som en del af kvalitetsarbejdet på skolen – og ikke kun i forhold til kvalitetsarbejdet på EUD. De fandt det derfor vanskeligt at se, hvordan man kan integrere de nye indsatsområder i et samlet kvalitetssystem for deres uddannelser. Deltagerne spurgte, om kravet om fælles pædagogisk grundlag fx betyder, at der skal udarbejdes et pædagogisk grundlag for hver afdeling, hvilket ville gøre det vanskeligere at have et helhedsorienteret kvalitetssystem for hele skolen på tværs af alle uddannelser.

Udfordringen med at skabe tid og rum til refleksion over og dialog om handlingsplanens resultater

Lovgivningens § 7, stk. 1, fastsætter, at "skolens procedure for selvevaluering skal sikre, at udvalgte områder gøres til genstand for kritiske diskussioner af skolens tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelser med henblik på at vurdere skolens resultater i forhold til skolens mål og handlingsplaner for øget gennemførelse". I den overordnede diskussion om handlingsplanerne som led i det samlede kvalitetsarbejde nævnte deltagerne, at de fandt den refleksive del af handlingsplansarbejdet svær at gennemføre internt på skolerne på grund af den komprimerede årlige handlingsplansproces. Særligt vil deltagerne gerne, at bestyrelsen får bedre mulighed for at have en systematisk og kritisk diskussion om handlingsplanens resultater. Som rammerne er nu, bliver det ofte en hastesag, hvor formanden for bestyrelsen underskriver og resten af bestyrelsen orienteres. Den nuværende tidsramme muliggør ikke i tilstrækkelig grad den fornødne tid til en systematisk refleksion og diskussion i bestyrelsesregi.

Drøftelserne i workshoppen viste samtidig, at der blandt deltagerne er forskel på, i hvor høj grad der sker en systematisk selvevaluering, og at der på skoler med helhedsorienterede kvalitetssystemer er en bredere organisatorisk forankret praksis for at drøfte kvalitetsresultaterne på de forskellige niveauer på skolen som en del af et fast strategi- og kvalitetsudviklingsårshjul – og hvor også handlingsplaner for øget gennemførelse indgår.

Om skabelonen og processen med handlingsplanen

Notatet rundes af med en række konkrete erfaringer med og ønsker til proces og skabelon for arbejdet med handlingsplanerne. Pointerne stammer først og fremmest fra workshop 3 om handlingsplanerne som styringsredskab, hvor dette var i fokus, men indeholder også pointer fra de øvrige workshoper, hvor en del af tiden var afsat til at arbejde med proces og skabelon. Der var omkring 20 deltagere i workshop 3. Indledende holdt EVA et oplæg om de lovgivningsmæssige rammer. Kvalitetsleder Yvonne Andersen fra Syddansk Erhvervs-skole supplerede med et oplæg om praksis.

Efter nogle generelle bemærkninger og forslag følger afsnittets struktur strukturen i skabelonen til udarbejdelse af handlingsplaner.

Generelle betragtninger

På tværs af workshopperne fremhævedes følgende positive sider ved handlingsplanerne. De har bidraget til at

- styrke arbejdet med at beskrive og analysere de udfordringer, skolerne står overfor
- styrke arbejdet med at opstille mål og udvælge indsatsområder, således at skolernes arbejde for øget gennemførelse bliver mere fokuseret
- styrke skolernes fokus på betydningen af at evaluere indsatserne
- øge bevidstheden om betydningen af at forankre og implementere handlingsplanerne bredt i organisationen – "helt ud i de yderste led".

Overordnet set var der også tilfredshed med skabelonens indholdsstruktur blandt deltagerne. Det blev bemærket, at skabelonen igennem årene har udviklet sig til det bedre. Det skal dog bemærkes, at deltagerne på workshoppen har arbejdet inden for den præmis, at handlingsplanerne 'er kommet for at blive', og at de kunne komme med justeringer inden for den ramme. Der blev altså ikke været åbnet for dialog om, hvorvidt handlingsplanen skulle afskaffes, eller om helt andre afrapporteringsformater.

Det er vigtigt for deltagerne at modtage den udfyldte skabelon så tidligt som muligt, og at den har en relativt fast struktur. Dette, fordi skabelonen er med til at fokusere arbejdet med afrapporteringen og analyserne af skolens tal for gennemførelse. Deltagerne efterspørger generelt bedre tid til at udfylde handlingsplanen, bl.a. for at kunne sikre bedre involvering i arbejdsprocessen. I den forbindelse ønskes deadline for indsendelse af handlingsplanen ændret fra 1. marts til april måned. Dette vil give bedre mulighed for involvering af skolernes bestyrelse, bl.a. fordi handlingsplanen så kan indgå i ordinært bestyrelsesmøde i marts måned. Endvidere vil denne ændring give bedre tid til at arbejde med og kvalificere tal fra forløbsstatistikken. Konkret foreslås det, at datoen sættes til 1. april eller koordineres med frist for aflevering af årsregnskabet (primo april). Dette ønske gik igen på samtlige workshopper.

Side
8/11

Overvejelser og ønsker til 'opnåede resultater og målsætning' (kapitel 1 i skabelonen)

- Realistiske måltal. Deltagerne ønsker, at måltallene nulstilles, samt fokus på bedre sammenhæng mellem aktuelle frafaldstal og de måltal, som de forpligtes til at nå. De oplever at hænge fast i gamle måltal, som medfører idealistiske og urealistiske krav til deres nye måltal. Deltagerne ønsker, at måltallene nulstilles, og fremtidige mål skal baseres på nye prognoser for at være mere realistiske. De efterspørger, at bl.a. elevernes faglige niveau og konjunkturerne inddrages i analyserne af skolens udfordringer og arbejdet med at fastsætte de kommende års måltal. Det blev også bemærket, at det bør være muligt at argumentere for, at frafaldsprocenter kan sættes op, idet skolerne ikke er isolerede fra omverdenen. Det blev påpeget, at for ambitiøse måltal medfører, at handlingsplanen mister troværdighed på skolerne og demotiverer arbejdet for øget gennemførelse. Altså den modsatte effekt af, hvad der ønskes opnået med handlingsplansarbejdet.
- Tydeliggøre overgang til gymnasial uddannelse. At overgang fra erhvervsuddannelse til gymnasial uddannelse betegnes som frafald uden omvalg, finder deltagerne upassende, da der er et mål om, at 95 % skal gennemføre en ungdomsuddannelse, ikke fastholdes i

en erhvervsuddannelse. Deltagerne ønsker, at statistikken afspejler, om elever, der falder fra én uddannelse, er fastholdt inden for ungdomsuddannelsessystemet. Alternativt kan det tydeliggøres med en kolonne i forløbsstatistikken, hvor mange elever der overgår til gymnasial uddannelse.

Overvejelser og ønsker til 'evaluering af resultater og indsats' (kapitel 2 i skabelonen) og 'beskrivelse og analyse af skolens udfordringer' (kapitel 3 i skabelonen)

Deltagerne er med på ideen om mål- og resultatstyring. Deltagerne vil gerne understøtte ministeriets ønske om at arbejde mere mål- og resultatstyret, men oplever, at de ikke har et godt nok datamateriale til dette. Deltagerne efterspørger mere opdaterede og virkelighedsnære frafaldsstatistikker, som de kan arbejde med i forhold til at analysere status, opstille måltal og evaluere deres indsats.

Deltagerne peger på, at det er problematisk i forbindelse med deres analyse af deres frafaldsudfordringer, at forløbsstatistikken ikke er opdateret og virkelighedsnær. Den kører med for gamle data og er ikke direkte sammenlignelig med skolernes interne nutidstræk/data – fx EASY-A 2424. Med hensyn til evalueringen af skolernes indsatsområder peger de på, at det er problematisk, at data er tidsforskudt, så de ikke forholder sig til tidspunktet for de gennemførte indsats, og aggregerede, så de ikke kan kobles til de elever, som reelt har modtaget en indsats. Dette medfører også, at skolerne har svært ved at få ejerskab til handlingsplanerne organisatorisk, fordi underviserne ikke kan genkende tallene i forhold til de tal (og det konkrete kendskab til frafaldne elever), som de arbejder med i det daglige.

Konkret efterspurgte workshopdeltagerne:

- Adgang til data i realtid, så det bliver muligt bl.a. at måle i forhold til tidspunkt for indsats.
- Centrale standardindikatorer for fastholdelse, der kan måles direkte på skolen i nutid, fx datawarehouse-nøgletal eller lignende, som skolerne kan måles på.
- Øget samarbejde mellem de forskellige it-systemer, fx forløbstal i databanken, elevdata i EASY-A, Elevplan osv. for at sikre opdaterede tal samt støtte til skolernes arbejde med frafaldstallene på tværs
- En fortolkningsnøgle, der viser, hvordan den information, medarbejderne på skolen indtaster, indgår i den samlede forløbsstatistik. Altså fra indtastning til kode i EASY-A og til den endelige forløbsstatistik.
- Bedre brugerværktøj i forløbsstatistikken.
- Mulighed for at arbejde med frafaldet ud over 6 måneder.
- En præcisering af, om analyse af skolernes udfordringer skal baseres på forløbsstatistikken eller skolens egne træk fra fx EASY-A.
- Data på individniveau. Altså mulighed for, at skolerne kan slå CPR-numre op, så elever, der modtager en indsats, fx en grundforløbspakke, reelt kan følges og frafald i indsatsgruppe kan måles. Det gælder også, at skolerne ønsker mulighed for at følge udviklingen på cpr-numre, så de får mulighed for at følge udviklingen, når deres elever fra grundforløbet ikke tager hovedforløb på egen skole eller fortsætter på en anden uddannelse uden for EUD-systemet.
- Mere fokus på procesmål, der ikke nødvendigvis er koblet til frafaldsprocenten
- Todeling af indsats: 1) indsats, som skolen måles på, og som skolerne er i fuld gang med. 2) Indsats, som kun er beskrevet overordnet, fordi det ikke nås at planlægge el-

ler udarbejde indsats teori ift. tidsplan for HP, således at der er tid til at udarbejde god indsats teori efterfølgende

- Standardiserede pivottabeller på skoleniveau, således at analysegrundlaget ensrettes og standardiseres. Det blev endvidere nævnt, at der er behov for en styrkelse af analysearbejdet for så vidt angår årsagerne til frafald, herunder en styrkelse af arbejdet med at udvikle centrale kategorier for frafaldsårsager.

Det er ikke muligt at vurdere effekten af de enkelte indsatser præcist – dels fordi skolerne typisk igangsætter flere indsatser samtidig, således at effekten af den enkelte indsats ikke kan måles isoleret, og dels fordi effekten på frafald og gennemførelse sjældent beror på effekten af enkelte indsatser, men i stedet beror på samspillet mellem flere indsatser. Deltagerne efterspurgte koordinering og spredning af viden om, hvilke indsatser der virker. Dette fra forskning og undersøgelser, men også, ved at skolerne selv er med til at skabe og dele viden om, hvad der virker.

Konkret efterspurgte deltagerne inspiration og støtte til at udvikle deres analyser af både skolens status og skolens udfordringer med hensyn til frafald og evaluering af de igangsatte indsatsområder:

- Hvordan kan skolernes eksisterende datamateriale, fx elevtilfredshedsundersøgelser og medarbejdertilfredshedsundersøgelser, anvendes bedre til at analysere frafald og årsagsammenhænge i indsatser? Deltagerne har fokus på at få brugt alle tal og erfaringer optimalt i handlingsplansprocessen og efterspørger viden om, hvordan dette gøres på en god måde.
- Hvordan placerer skolens status sig i forhold til andre skoler? Blandt deltagerne var der gode erfaringer med at benchmarke skolens status med andre, og der blev efterspurgt støtte til at udvikle sådanne benchmarkingsamarbejder.
- Koordinering af arbejdet med frafaldsanalyser.
- Forslag om, at det direkte skrives ind i kapitel 3, at skolerne skal tage udgangspunkt i det øvrige kvalitetsarbejde: ETU, MTU, VTU, selvevaluering og andet, så der kommer ledelsesbevågenhed omkring det samlede kvalitetsarbejde og handlingsplanernes kobling til dette.
- Forbedret kobling til det øvrige kvalitetsarbejde: Når et indsatsområde er afsluttet, kunne der være en rubrik, der hed "Fortsætter/fortsættes samt beskrivelse af, hvordan der arbejdes videre med resultaterne i det øvrige kvalitetsarbejde".

Blandt deltagerne var der gode erfaringer med at indgå i ESB-netværket, men der er også andre lokale netværk.

Deltagerne oplevede et øget krav om dokumentation og evidens og efterspurgte, at Ministeriet for Børn og Undervisning informerer nærmere om sine krav og forventninger til skolenes arbejde med dette. Deltagerne udtrykte interesse for at indgå i en dialog med ministeriet om, hvordan det sikre bedst muligt, at denne dokumentation er meningsfuld og enkel at indsamle.

Overvejelser og ønsker til 'særlige indsatsområder' (kapitel 4)

Til de nye krav om obligatoriske indsatsområder blev det bemærket, at fire obligatoriske er tilstrækkeligt, da det forventes at ville kræve en del ressourcer at fokusere arbejdet på disse.

Deltagerne efterspurgte fleksibilitet det første år for arbejdet med de nye obligatoriske indsatsområder. Skabelonen og indsatserne kan så udvikles, efterhånden som skolerne udvikler deres forståelse og praksis inden for indsatsområderne.

Det blev på flere workshoper foreslået at gøre tidsperspektivet to- eller treårigt, da det tager tid, før udbyttet af en indsats viser sig. Dette gælder også de nye obligatoriske indsatsområder.